

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 30 kr. več na leto. Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (taxerate) vprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoli. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Nakopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 169.

V Ljubljani, v sredo 28. julija 1897.

Letnik XXV.

VI. občni zbor Leonove družbe.

Iz Celovca, 27. julija.

Za letos je sklenila Leonova družba zborovati v našem liberalnem gujezdu. Že to priča, da čuti mlado podjetje veliko moči v sebi. Po pravici smemo reči: dela, ki jih je dozdaj izdala, morajo veseliti vsacega, kdor se veseli znanstvenega napredka, tembolj, kdor je prepričan, da brez krščanskih načel tudi znanost ne more vspevati.

Sinoči je prišlo lepo število duhovskih in posvetnih razumnikov k skupnemu pozdravu v „Sandwirtov“ vrtni salon. Danes se je njihovo število že podvojilo. Godba nam je igrala v zabavo, vmes so pa posamni činitelji pri tem shodu in zastopniki raznih društev izvrševali svojo dolžnost, zahvaljujoč došle zborovalce in jih pozdravljajoč.

Prvi je izpregovoril načelnik pripravljalnemu odboru, grof H o y o s. Z veseljem so pozdravili koruški katoliški razumniki misel Leonove družbe, da priredi letos v Celovcu svoje zborovanje. Ko je višji pastir pozval nekatere gospode, naj pripravijo, česar je treba, so ta posel radi sprejeli in sedaj prosijo, naj jim društveniki ne zamerijo, če ne bo vse vredno družbinih namenov.

Prof. dr. Schindler, družbini tajnik, pohvalja predgovornika. Leonova družba šteje nad 1800 udov. V svojem krogu zbira može, ki hočejo služiti resnici. Mnogo je že storila. V pospeševanje svojih idej napravlja vsako leto v drugi kronovini svoje občne zборе. Nekam v skrbéh je prišla letos v Celovec, a v krogu svojih prijateljev, ki so se zbrali danes, se ne boji več.

Dr. Weisskirchner, dunajski državni poslanec, pozdravlja skupščino v imenu svojih krščansko socijalnih tovarišev.

Profesor zgodovine na cel. gimn. dr. Haan se veseli družbinega prihoda v celovško mesto in jo pozdravlja v imenu zgodovinskega društva.

Podpredsednik slovenske Leonine dr. K r e k izraža posestrimim pozdrav slovenske mlade družbe. Po načelu „omnis lingua laudet Dominum“ „vsaki jezik služi Gospodu tudi v slovestvu in vedi“, se je osnovala slovenska Leonina. Do 200 udov ima. — „Katoliški Obzorik“ se tiska v 900 izvodih. Obeta se lep napredek v korist katoliški vedi in v blagor sicer malega, toda nadarjenega in v katoliškem prepričanju trdnega slovenskega naroda. Leonina slovenska kot sestra, ali bolje: kot hči gleda na vzgled Leonove družbe, se veseli njenega napredka in ji želi obilo božjega blagoslova. — V tem smislu pozdravlja njene ude, ki so se zbrali k občnemu zboru.

Med zborovalci je veliko v vedi slovečih mož iz vseh avstrijskih pokrajin. Brez dvojbe je ta pojav katoliškega življenja v liberalnem Celovcu velikega pomena, dobrim v veselje, mlačnim v bodrilo, slabim v strah. — Bog daj, da obrodi veliko dobrega sadu!

Prvi dan Leonininega zborovanja.

Današnji dan je prispelo mnogo novih gostov. Število vseh je narastlo do 150. Deželnozborska dvorana je bila do mala polna, ko se je po škofovi sv. maši v stolnici (ob 8. uri) pričelo ondu ob 9. uri prvo predavanje.

1. Prof. dr. Alojzij Cigoj nam je v krepkih potezah iz starih pisateljev, vzlasti pa iz izkopin podajal izvensvetopisemske dokaze za posamne dogodke iz življenja sv. Pavla, kot nam je podaje svetopisemska zgodba.

V razgovoru je povdarjal kanonik dr. Müller

z Dunaja, kolikega pomena so notranji razlogi pri svetopisemski apologetiki.

Dr. Svoboda, vseuč. prof., je pa pokazal sv. Pavla podoba zborovalcem po dveh najstarejših spomenikih. Najdlje iz družega stoletja izvira prva posneta po katakombnem spomeniku; druga je pa iz četrtega stoletja, najdena v Pulju, bržkone zanešena iz Ogleja.

Pri obeh vidimo sv. Pavla plešastega, z dolgo, šiljasto brado in živimi očmi.

Druga podoba, ki je najdena na avstrijskih tleh, je še v nekem drugem oziru zanimiva. Sv. Pavel se namreč nahaja na nji v družbi s sv. Petrom. Nad obokom — nebesom stoji božji Izveličar in podaje zakonik sv. Petru, na pol stoječemu, na pol klečečemu na zemlji. Podoba se naslanja na rimski običaj. Kristus — cesar pooblašča sv. Petra kot svojega pretorja v svoji provinciji — na zemlji. V nauku o Petrovem, oziroma o papeškem prvenstvu govori ta spomenik — na srebrnem relikvijariju — jasno besedo.

2. Prof. H e g g e n je predaval o „aristotelsko-tomistiškem moralnem načelu in njegovih najnovejših nasprotnikih.“

Kaj je pravno dobro? Na to vprašanje je odgovarjalo staro Aristotelovo modroslovje in po njem sv. Tomaž tako-le:

Nravno dobro so tista dejanja, ki se prilegajo človeški natori in ker je ta po svojem razumu to, kar je, je torej pravno dobro, kar se prilega razumu. — Človeška natora je pa omejena in odvisna od svojega Stvarnika. Zato je v širšem pomenu pravno dobro to, kar je v soglasju z Bogom. Prvi del priznavajo tudi večinoma novodobni pravoslovci. Zraven pa tajé vsako objektivno resnico in vsako stalnost v vsaki natori, zato ne priznavajo nobenega

LISTEK.

Zvečer.

(Ortica.)

Nebo je jasno, zdaj pa zdaj zablišči zvezda na njem. Od vzhoda priplava blede lunin obraz, a na zahodu zlati večerna zarja vrhove daljnih gor.

Cez nizek hrib, kateri se vzdiguje nad vasjo, vódi majhna steza. Tu stoji mlad človek. Žarki zahajajočega solnca in vzhajajoče lune se bojujejo na njegovem licu ter mu dajajo čudno, smrtno barvo. Očesi sta temni, obrvi črni in košati, a čelo visoko in zgubano. Ves obraz, vsa revna, sključena postava je slika globoke žalosti, silnega obupa.

„O kako domače, kako divno je v dolini tu pod mano. Tu šumi v vetru košato, črno drevje, in dolga veja tolče ob vejo. A motim se, to ni drevje. Glej, to so silni gozdni duhovi; glej, kako se sprijemljejo, kako se davijo, dušijo, čuj, kako tulijo in kličejo na pomoč. A pod njimi se vali jezno in divje široka voda; obupno skačejo valovi v velik tolmu in se plazijo naprej počasi, žalostno. Kako vabljivo šumi ta črna voda, kako vabljivo se svetijo srebrni trakovi na nji. Ali se blišči kristalni grad povodnega moža? Da, glej veličastno, čudovite dvorane, in tu, glej kralja vod, z dolgimi, zelenimi bilkami mesto las, in poleg njega ugrabljena, krasna deklica... Ne, ne, to ni povodni mož, in to ni nje-

gova soproga, to sta ona dva, in vedno ona dva... Moj Bog, kedaj jenjam misliti na svoje uboštvo, na pokopane nade? Izgubljena so zlata, lepa leta, izgubljene moje študije, in temu si vzrok ti, moja nesrečna vrtoglavost... Kako me vabijo prijazni valovi, kako se blišči v njih kristalni grad. In temno, visoko drevje šumi nad njim... in bo šumelo nad mojim grobom.“

Ozrè se, kakor bi se hotel od koga posloviti.

Vso nasprotno dolino barva večerna zarja s svetlim zlatom. Od daleč se vidijo višnjevi gozdi, a pod njimi, po prijaznih bregih, so raztresene bele, kmetske hišice. Na sredi doline, na nekoliko vzvišenem prostoru, dviga se farna cerkev. In zdaj zazvenijo raz stolp mili glasovi zvona; mogočno pretresajo dušo, kakor bi peli krasno pesem rajske sreče, divnega veselja...

Po belih stezah hité ljudje v cerkev. Tu sključena ženica z molkom v roki, tu lepa dekleta med zvonkim smehom in veselimi pogovori, tu mladeniči in starci, ravnokar prišedši od težkega dela.

In tujec gleda in gleda, in slika mu prihaja vedno lepša. V tej prijazni vasi, v teh veselih ljudeh se zrcali srečno življenje... Otožen nasmeh se mu vije krog usten.

„Srečni ljudje... a mene preganja usoda tako neizprosno: roditelji so v grobu, sree, katero sem ljubil, me je pozabilo; moja sreča je v grobu.“

In kakor bi se s temi besedami otresel prijet-

nega čuta, kateri se ga je polastil za kratek čas, obrne se nazaj k temnemu drevju, k temni vodi... A zopet mu zvenijo na uho glasovi zvona mlo, veličastno. Ti glasovi mu prikliejejo spomine na otroška leta, ko je vsak večer veselo hitel z materjo v cerkev. Neka milôba mu razžene težki obup in odločno vsklikne:

„Naj molim še jedenkrat, če tudi poslednjikrat.“

Nekak resen mir mu je razlit po obrazu, ko stopa v dolino.

* * *

Nekaj let pozneje v mestu.

Vse je tiho v veličastni cerkvi; večernice so minule, samo okolu spovednic je nekaj ljudij, a tudi ti se počasi izgubljajo.

Tam zadaj iz temnega kota, iz spovednice stopi mlad menih. Obraz mu je blede, očesi temni, obrvi košati.

Ta mladi menih je poslušal oni večer slovesni zvonov glas...

Lavrín.

Spisal P. R.

„Jaz sem ničvreden človek, izrodek, — gospóda moja, in prav imate, da me zaničujete... zaničujete; da se mi smejete v zobe... Bodite tako dobri, gospod poštar, in bijte me v obraz... ni si treba

stalnega npravnega merila. Kake odvisnosti od Boga ne poznajo in zato ločujejo npravnost od vere in religije.

Govornik je podal iz najnovejših pisateljev obilo vzgledov zato. Navajal nam je Zellerja, dr. Lindnerja, Hartmanna, ki se surovo krega nad „popovsko moralno“, itd.

3. Profesor dr. Avgustin Rösler je govoril o nalogi bogoslovja v sedanjem času.

Vedno je imelo bogoslovje razne šole. Ta raznolikost je bila mati napredka. Vendar treba je paziti, da se v raznolikih dobah ohrani: 1. jedinstvo v načelih, 2. npravna jedinstvo mejsebojne ljubezni in spoštovanja, 3. celokupnost raznih šol in 4. soglasje mej teorijo in prakso. — Uprav v našem času hočejo razrušiti potrebno jedinstvo. Dve glavni struji ločujemo v naših dneh, ki sta prav za prav vedno vladali: Nekateri poudarjajo preveč slobodo bogoslovne vede, oziroma lastnega razuma o nji, drugi se preveč ozkosrdno drže avtoritete. Govorniku se je poznalo, da je govoril pod vtiskom nedavno izišle dr. Schellove knjižice: „Der Katholicismus als Princip des Fortschrittes“, v kateri se v prvem oziru gre mnogo predaleč; po pravici je tudi obsojal izza Döllingerjevih časov znani in po Schellu zopet pogreti boj germanizma proti romanizmu v katoliški veri. — Temelj katoliškemu bogoslovju bodi vera; neposredni cilji sedanjih dni in način, kako naj se dosežejo, zajemljimo iz spisov svetega očeta. Vzlasti avstrijski bogoslovci pripravljamo znanstveno pot, da se vresniči zedinjenje vzhodnega razkolnega krščanstva s pravo cerkvijo. Bog daj, da bi ta lepa misel, katero je že mnogokrat poudarjal tudi poročevalec tega shoda, kmalu vskakila v bogoslovski vedi, katera je natorni predpogoj srečnemu razvoju te zadeve.

4. Profesor dr. Biederlack je pojasnoval vprašanje „o kazensko-pravnih teorijah“. Ali ima država pravico kaznovati in zakaj? Dejanjsko izvršuje to pravico. Na vprašanje, zakaj, imamo pa pri pravnih in pri npravoslovihih toliko raznovrstnih odgovorov, da se nobeden ne more izpoznati v ti zmesi. Naštevaj se v nekaterih knjigah po 15 in še več raznih teorij.

Te teorije se navadno dele v relativne, absolutne in v posredovalne. Mej absolutne štejejo n. pr. tako imenovano nescibilitetno teorijo:

V zločinu živa človek preveč slasti. Kazen je nekaj težavnega in zato se mu preje prevelika slast izravna i. t. d.

Teh teorij ni mogoče spraviti v red, ker se ne ozirajo na drž. namen. Tu je skrbeti za splošni blagor svojih državljanov v časnem oziru. Odtod izvira tudi državna kazenska pravica in bližnji razlogi zanjo imajo v tem načelu svojo razlago.

Ti so v izrekanju kazenske sodbe:

a) Zadostovanje za zločin. Kot tako smatra vsako kazn splošno prepričanje. Nobena, ni najhujši stvar, ki se človeku primeri, se ne čuti kot kazn, če ni v zvezi z zločinom, kot s svojim vzrokom. Kazn je z a voljo zločina.

roke omadeževati, — vzemite vrček ali kar hočete. Glejte, danes je torek in jaz še zmirom pijem . . . včeraj, predvčeranjim in tako dalje. In da bi videli doma mojo ženo in moje otroke! Danes so kosili ob treh popoldne . . . hm. Pomislite: od zgodnjega jutra je hodila po vasi, da je dobila krompirja in soli, — na upanje seveda. Vsi so kakor trske, sesušeni in nagubani, da se Bogu usmili. In vrh tega, kako skrbi ona za-me. „Jože . . . ne hodi nikamor, Jože! Ti si bolan in obležiš sredi ceste. Bodi pameten, Jože, in leži na posteljo . . .“ In jaz, gospoda moja, jaz pijem . . .“

Stisnil je glavo v dlani in gledal pred-se na mizo. Njegov obraz ni razodeval prav ničesar, najmanj pa to, kar je govoril pred trenutkom s takim vznosom in globokim čutom. Zalite oči z redkimi, rudečkastimi trepalnicami so gledale nekako zvito in ob jednom samozavestno. Samo na ustnih, globoko navzdol zategnenih, ležal je otrošk, najiven izraz. Na rumenih, suhih licih so se kazale tu pa tam rudeče pege. Sedel je sam pri jedni mizi, pokriti z lužami vina in piva, drobtinami in tobakovim pepelom. Krog sosedne mize, pogrnjene z živoročastim prtom, smejala se mu je in se „izborna zabavala“ večja družba: gospod davkar in njegov adjunkt, gospod doktor, gospod poštar, g. učitelj Skočir — skratka, sami stalni gostje Krhinovi in elita lesnobreške družbe.

b) Poboljšanje. Ta še ni prvi in glavni namen, ker se kaznujejo tudi nepoboljšljivi in rabi se tudi smrtna kazn. Pri žuganju s kaznijo je pa glavni bližnji razlog ostrašenje pred sločini.

Biederlackovo predavanje je bilo logično najlepše in v znanstvenem oziru bo brez dvojbe rodilo mnogo dobrega sadu za pravo in npravoslovje.

Zadovoljni smo se krog jedne ure razšli od zborovanja, katerega sta se vdeležila tudi mil. knežškofa dr. Kahn in dr. Napotnik.

* * *

Popoldne je predaval dekan in c. kr. konservator Matej Grösser poldrugo uro o cerkvenih spomenikih v Kotarčah in v okolici. Vrlo zanimivo predavanje se je pečalo s cerkveno umetnostjo ob času, ko je bila Koroška še slovenska, predno se je pričela romanska doba. Spomeniki, ki nam jih je duhovito opisaval, so iz 10, 11. in 12. veka.

Za dekanom je kratko pojasnoval dr. Kralik, ob kakšni priložnosti je spisal Sofoklej svojega Edipa na Kolonu.

Filozofsko-teološkiemu zborovanju je predsedoval prof. dr. Schindler, socijalnemu dr. Weisskirchner, slovstvenemu in umetniškemu — prof. dr. Gitlbauer.

Ob 5. so imeli duhovniki, udje češčenja sv. R. T. — skupno molitveno uro. Drugi so poleteli na vrbsko jezero oddahniti se in poveseliti se v krasni celovski okolici. Ob 7. je bil v rokodelskem domu evharističen shod.

Samo ne Hrvatska.

Iz Zagreba, 25. jul.

Po zgodovini je ime kraljevine Hrvatske popolnoma opravičeno. Hrvati so imeli svoje narodne kralje do leta 1102. Tudi potem, ko so se zedinili s kraljevino Ogersko, zvali so se ogerski kralji ob enem tudi hrvatski, kar je bilo sklenjeno v dogovoru med Hrvati in kraljem Kolomanom. Skoraj celi srednji vek se je tedaj znalo za kraljevino Hrvatsko in za kralja hrvatskega. In precej na početku novega veka si izvolijo Hrvati čisto samostalno brez Ogrov za svojega hrvatskega kralja Ferdinanda I. Habsburžana. To je bilo 1. prosinca leta 1527 in od tega časa so habsburški vladarji tudi hrvatski kralji. Za časa turških bojev je znala vsa Evropa za Hrvate; takrat se je zvala kraljevina hrvatska predzidje krščanstva. V najhujših vojskah evropskih, kakor sta bili posebno tridesetletna in sedemletna, so se proslavili Hrvati s svojimi junaškimi deli. In ko je leta 1848 Košut rekel, da na zemljevidu ne vidi nikjer kraljevine Hrvatske, prepričal se je kmalu, da je le ni hotel videti v svojej mažarskej zaslepljenosti. Hrvatska se ni dala na noben način zbrisati izmed evropskih kraljevin, če tudi so se Mažari za to trudili od davnega časa do dandanes. Celó v poznati nagodbi iz leta 1868, ko so imeli Mažari v naši državi tako velik upliv, niso mogli kraljevine Hrvatske ugonobiti, marveč so morali njej priznati samostalnost ter narod hrvatski proglasiti v istej

nagodbi kot političen narod na prostoru kraljevine Hrvatske, Dalmacije in Slavonije.

In zakaj smo na kratko omenili teh zgodovinskih podatkov? Zato, ker se v novejšem času taji ime hrvatsko celo na onem mestu, kjer se ne bi smelo na noben način. Od kar je na čelu hrvatske vladí današnji ban, vidimo ta pojav, da se ne izogiblje samo on nego tudi vsi njegovi privrženci hrvatskemu imenu. V saborskih govorih ne slišite niti bana niti katerega člana njegove stranke izustiti ime hrvatsko. Tem ljudem je to ime gotovo neugodno, ker ga nočejo izgovarjati, nego govore samo „o našej domovini“. Ta domovina pa jim je zdaj ožja zdaj zopet širja, ali v novejšem času tudi zajedniška. Ta zajedniška domovina je Ogerska, v kateri bi se imela Hrvatska utopiti, in zato nima zatajevanje imena hrvatskega nobene druge tendencije, nego iztisniti počasi Hrvatsko s političnega pozorišča ter jo izročiti popolnoma v naročje Ogerske, kjer bi jo kmalu zadušili, kakor so to že večkrat skušali.

Bana posnemajo seveda v tem pogledu tudi vsi uradniki, posebno politični. Tudi le ti v vseh svojih javnih govorih nikdar ne omenjajo Hrvatske. A ker se ban smatra Slavoncem, ker je rojen v Slavoniji, našel je tudi svojih privržencev v tem pogledu, pa v novejšem času hočejo imeti nekateri celo slavonsko narodnost. Vodja te stranke je veliki župan virovitiški, grof Teodor Pejačević.

Tudi ta sekta noče slišati o imenu hrvatskem, a današnjemu sistemu je ta pojav prav dovoljen, ker se s takim separatizmom slabi sila hrvatskega naroda.

A proti vsem tem nakanam, ki so naperjene proti imenu hrvatskemu, ne ugovarjajo uradni in poluradni časopisi nikdar, marveč to odobrujejo in sami to izvršujejo, in vender jih vzdržuje narod hrvatski s svojimi žulji. Tudi ti časopisi se ne drže niti uradnega naziva našega sabora, ker ga imenujejo hrvatsko-slavonski sabor, dočim dalmatinski izpušćajo; isto tako ravna jo tudi pri drugih nazivih.

Pri tem poslu zatajevanja hrvatskega imena, ima današnja vlada še jednega zaveznika, ki jo verno podpira. To so naši takozvani Srbi. Oni iz principa nikdar ne izustijo niti ne napišejo imena hrvatske kraljevine. Njim je zemlja, v kateri žive, le trojednica, a tako tudi sabor trojednice. Človek se mora kar čuditi, kako so oni vsi v tem konsekventni.

Tudi oni možje, ki so zavzeti za slovo, o kateri se zdaj zopet mnogo govori in piše, se tako ponašajo. Na srbskem cerkvenem kongresu, ki je ravnokar zbran v Karlovcih, tedaj na hrvatskem zemljišču, se ne omeni nobenkrat ime kraljevine hrvatske. Celó v adresi, katero želi isti zbor predložiti kralju, se omenja le zajedniška domovina, v kateri prebivajo Srbi. O Hrvatskeji molče v tem spisu možje, katerim se ne smé odreči politična razboritost, saj je dr. Polit sedel ob svojem času že v hrvatskem saboru ter stal med prvimi poborniki za narodna prava. Jeli je to zatajevanje hrvatskega

Skočir si je pogladil svojo krasno črno brado in se mimogredé dotaknil nosu, da se je ščipalnik veselo zazibal na njem.

„Zakaj pa ne delate, Lavrin, á—á? Zena se vam smili, pa jo pustite, da strada; sami pa postopate po krémah in zapravljate denar!“

Skočir je govoril zelo pravilno slovenščino, dasi je močno nosiljal; vsako končnico je izgovoril jasno in natančno; odgriznil ni nikdar niti najmanjšega repka.

„Zakaj ne delam? To prašate, gospod učitelj, ker ne veste, v kakšnem razpoloženju je moja duša . . .“

Glasen krohot je pozdravil to patetično izjavo.

„Jaz ne morem, gospoda moja, jaz ne morem delati. Sedim na stolu jedno uro . . . dve . . . ves dan, in kopito in šilo jadra v kot. Čemú naj bi se mučil in pretegával? Kakšen dobiček bi imel, da bi žedel sključen v svoji luknji leto za letom in krpal in šival? Enkrat močnik, dvakrat močnik, trikrat močnik dan za dnem! In družega nič: nobene veselja, nobene zabave. Tam skozi okno pa vidim, kakó se sprehajajo in nič ne delajo, pa dobro jedó in pijó . . .“

Zdelo se je, da se je zamislil. Začel je govoriti tišje in počasneje.

„In pri nas bo tudi takó! . . . Jaz študiram, gospoda moja, kakó bi se napravilo . . . Ljudé so dobri in bodo radi pomagali bolnemu siromaku.

Ne smejte se, prosim! . . . Jaz ne zahtévam záse ničesar . . . ne, samó za svoje uboge, nedolžne otroke . . .“

Ustna so se mu še globlje zategnila, na veliko veselje gospoda adjunkta, ki se je stresaval od smeha, kakor mrzličen.

„Seveda Vam bodo pomagali“, oglašil se je globoki poštarjev bas. „Koliko pa bi potrebovali, Lavrin? Kakšne dve tisoči, ne?“

Lavrin je vstal in se opotekal k drugi mizi. Obraz se mu je svetil od očaranja in blaženosti. Ustna pa so dobila še najivnejši, otroško-neumen izraz.

„O — oh, gospod poštar . . . ali Vi, Vi bi mi dali . . . Vi bi bili takó dobri, takó ljubeznivi . . . O — o, dve tisoči . . .!“

„Ne, ne, Lavrin, jaz nisem rekel, da Vam jih dam . . . Morda; bógve kakó se še napravi.“

„Kaj pa bi Vi z dvema tisoči?“ zanostljal je Skočir.

Lavrin je pogledal v strop in dvignil rokó.

„To bi bilo življenje! Svoji ženi napravim gosposko obleko, s pelerino in širokimi rokavi; tudi klobuk bi nosila. Otroke pošljem v Ljubljano, v šolo; vse do zadnjega . . . to se pravi, dva sta še premajhna . . .“

Sedel je nazaj za mizo in govoril sam seboj na pol tiho in nerazumljivo; le zdaj pa zdaj je

imena potrebno od take uglednega zbora, ki se sam bari proti premoči mažarske? Ravno narobe; le s pomočjo hrvatskega naroda si morejo tudi pravoslavni rešiti svoje cerkveno avtonomijo in ostale pravice. Pade li kraljevina hrvatska, zgubljeni so tudi oni. In vendar se boje imena hrvatskega. To mora prenehati, drugače ne pride do sloge.

Ce Hrvati priznavajo njihovo ime srbsko, dolžni so oni tem preje to storiti, ker drugače podpirajo našega skupnega sovražnika, kateremu je tako ravnanje le v korist, a nam na škodo. Hrvat je ime Srb kot bratsko ime ljubo in drago, to je pokazal že dejansko, tako je treba, da se ponašajo tudi Srbi v času, ko potrebujemo zares prave sloge, da obrnimo našo hrvatsko domovino, v kateri so našli tudi Srbi varno zaslombo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. julija.

Baron Banffy in opozicija. Odkar se je vrnil ogerski ministerski predsednik iz Išla, kjer je poročal cesarju o političnem položaju na domačih tleh, so ugibali razni politiki, kaj neki se bo sedaj skuhalo. Vse je bilo radovedno, boče li šel Banffy v svoji politiki do skrajnosti, ali se bo skušal pobotati z opozicijo. To važno vprašanje je sedaj rešeno, kajti načelnik ogerskega kabineta je v ponedeljek zvečer naznanil svojim ožjim somišljenikom, da bo vlada vztrajala pri svojem prvotnem sklepu, da ne mara sklepati kompromisa z opozicijskimi strankami, marveč uporabiti vsa sredstva, da doseže svoj namen. Pri tem svojem poslu se ne straši še tako drastičnih sredstev; ako se stranke ne udajo z lepa, prisililo jih bo k temu osemurno zborovanje in pa znana klotura. Baron Banffy je neki dostavil, da je vladi dobro znano, kako vroč boj ji bo prestati, ki bo trajal najbrže več mesecev, toda želi biti popolnoma na jasnem in ne delovati s polovičarstvom. Boj je toraj napovedan na celi črti, obe stranki sta dobro organizovani in toraj sedaj ni možno določiti, kdo bo končno podlegel. Vsekako si pa Banffy ne more biti popolno svest zmage v tem parlamentarnem boju, kajti znano mu je, da so z njegovim sedanjim postopanjem nezadovoljni tudi nekateri zmernejši člani liberalne stranke. Poslednji namreč še sedaj niso zavrgli misli na kompromis mej strankami in vlado in si vse prizadevajo, da se na ta način izogne ogerska zbornica neizogibnim parlamentarnim in morda še drugim krizam. Koncem tekočega tédna se vrši v to svrhu v liberalnem taboru še jeden posvet, kako na lepši način zamašiti usta opozicijskalcem. Kakor se vidi, je liberalna klika vsekako v strahu pred prebivalstvom in želi stvar poravnati brez večjega šuma.

Katoliško časopisje v Nemčiji vkljub vednim in neosnovanim napadom najodločneje pobija stališče avstrijskih obstrukcionistov napram jezikovnim naredbam. „Mainzer Journal“ piše mej drugim: „Nam Nemcem je bilo vedno zoprno, ako

so si Francozi nadevali nečimerno ime „grande nation“ in nekako ponosno gledali na druge narode. To napako si prisvajajo tudi nekateri Nemci. Naši kavvinisti si domišljajo, da mora ves svet tako plešati, kakor oni godejo. Varujmo se pred tako nečimrnostjo, da se nam ne zgodi tako, kakor Francozom... Večkrat smo že naglašali, da nemško-češki rogovileži ne zaslužijo naših simpatij, ker so preveč vneti za prusko „Pickelhaubo“, in to tudi javno priznavajo, toraj naravnost oskrunjajo zvestobo do habsburške vladarske hiše... Kdo more zameriti Avstriji, ako skuša bolje utrditi pravno posest, da je nasprotniki še bolj ne oropajo in ne ogoljufajo? Ako se dovoljuje Čehom enakopravnost z Nemci, tedaj se godi Čehom le pravica, Nemcem pa nikaka krivica. Drugače bi bilo seveda, ko bi bili Nemci na domači zemlji prisiljeni, učiti se češkega jezika, česar pa nihče ne zahteva. Kot dobri oče svojih narodov se je učil cesar Fran Josip vseh jezikov v državi, kakor se tudi nemški cesar poslužuje francoščine“. Naši nemškutarski zagrizenci seveda se za vse to ne brigajo, njim je le za nadvlado, ker so namreč „Herrenvolk“.

Socijalno gibanje v Prusiji. Že opetovano so naglašali katoliški poslanci napram vladi, da se revolucionarni tok pogubne socijalne demokracije more ustaviti le na podlagi krščanstva, kajti vsa druga sredstva so v tem oziru brez vsake moči. Ker pa primanjkuje v Prusiji mož, ki bi mogli vsepošno delovati v krščansko-socijalnem smislu ter s probujenjem naroda izpodbijati tla socijalni demokraciji, so sklenili pruski škofje, prirediti 20. avgusta v Fuldi zborovanje, na katerem bi se dogovarjalo, kako odpomoči temu nedostatku. V prvi vrsti se namerava ustanoviti socijalna višja šola za katoliško duhovščino za vse škofije. Zavod bi se ustanovil v Berlinu in bi se pošiljali vanj najbolj zmožni duhovniki, ki bi se poučevali v vseh socijalnih vedah ter sodelovali v raznih društvi in na shodih. Pouk bi imel tri tečaje in po pretoku te dobe se vrnejo duhovniki v domačo škofijo, kjer prično velevažno delo. Vsak prijatelj krščansko-socijalne ideje pač z radostjo pozdravlja to zdravo misel in želi, da bi se res kmalu uresničila, kajti le na ta način bo mogoče vsepošno ustaviti pogubni tok, ki razjeda sedaj malone vse slojeve v Nemčiji.

Belgijska vlada se je zopet rešila za nekaj časa iz zanjke, v katero jo je menila vjeti liberalna stranka. Kakor znano, zahtevalo je nekaj ljudskih zastopnikov popolno preosnovo belgijske armade, za katero je bila sprva vneti tudi vlada sama, toda pozneje je uvidela, da ima v tej zadevi preveč nasprotstva, in je torej opustila to misel. Mesto tega pa je predložila poslancem načrt zakona glede takozvanih meščanskih gard. Te so bile dosedaj popolno samostojne in brez vsakega pomena, največ le za parado. Vlada pa je zahtevala v svoji predlogi, naj se te garde v slučaju potrebe uvrsté v črno vojsko in s tem vsaj nekoliko koristijo splošnemu blagru. Ta predlog je pa našel pri mestnih zastop-

S širokimi, nerodnimi koraki je izginil skozi vrata in omahoval čez cesto proti svojemu domu. Okna so bila že temna in duri zaklenjene. Bil je z roko po steklu in kričal: „Odpri, Franca, odpri! Prižgi luč in obleci otroke!“

Znotraj se je oglasil prestrašen, zaspan glas.

„Kaj pa je, Jože? Kaj se je zgodilo?“

Ključ je zahreščal in med vrati se je prikazala Lavrička, ogrnjena v težko haljo.

„Franca, Franca! Zdaj smo na konji! Zdaj je vse dobro. Gospodje so obljubili... vsi, kolikor jih je: gospod poštar, gospod doktor, gospod davkar, gospod adjunkt... vsi! In gospod Škočir bo agitiral. Jutri začnem pobirati... Daj, brž! Obleci otroke!“

V sobi je bilo vroče in zaduhlo. Po tleh so ležale razmetane postelje od kota do kota. Izza različnih sukenj in kril, zamazanih in zašitih rjuh, pločastih blazin, iz katerih so štrleli tu pa tam šopi slame, dvigale so se zaspane otroške glave.

„Ali kaj vendar počneš, Jože? In kakšen si spet, moj Bog!“

„Jaz nisem pijan, nikakor ne! V glavi se mi malo vrti, pa to je od slabosti... Aló, Pepček, Francek, Tonček, Hanček, — kvišku, bratci moji!... Ne, to je prepočasi; ni jih treba oblačiti in obuvati, saj ni daleč; in naposled, če pridejo v svojih cunjah, to ne napravi dobrega utiska.“

(Konec sledi.)

nikih grozovit odpor in še le potem, ko je vlada jela pretiti, da odstopi, ako se ne ugoti njeni želji, se je opozicija udala in glasovala za predlogo. Listi te stranke pa še sedaj ne morejo pozabiti tega moralnega poraza in očitajo vladi, da se je dogovorila z zastopniki kmečkega prebivalstva, katerega ne zadene ta „udarec“. No, tak udarec bodo menda liberalci že prenesli, ker zakon itak nima drugega pomena, nego da se pomnoži število vojakov za sluhaj vojske.

Holandija je dobila te dni novo ministerstvo, ki vzbuja v liberalnih krogih popolno zaupanje. S tem je pa tudi dovolj označeno mišljenje novih kabinetnih članov. Mej vsemi pa najbolj prija liberalni kliki novi notranji minister Goeman Borgesius, ki je zagrizen pristaš brezkonfesionalne šole. Ta mož, ki se je od navadnega časnikarskega poročevalca povzpел na ministerski sedež, pač ne more sedeti poleg tovarišev, ki bi mu nasprotovali v njegovih brezverskih idejah, in je toraj opravičena radost nasprotnikov krščanskega imena. Novi vojni minister je pristaš splošne vojaške dolžnosti ter zahteva, da se pomnoži holandska armada na 100.000 mož in se uvede desetletna služba. Toda to zahtevo, ki je strmoglavila raz prestol v teku četrstoletja že šestnajst vojnih ministrov, bode težko izvedel tudi novi, akoravno še tako pristno liberalni vojni minister Elaud.

Mirovna pogajanja v Carigradu so rešena, kakor zagotavljajo novejša poročila iz Carigrada, le jedna težkoča ovira še končni sklep davno zaželenega miru. Ta težkoča pa ni tako neznatna, kakor bi si kdo domišljjal, marveč gré se za to, ali naj Grki takoj plačajo „malenkost“ štirih milijonov turških funtov, ali naj poravnajo to svoto v obrokih. Poslednji način plačevanja odškodnine je predlagala Nemčija, toda ta predlog ni našel pravega odmeva, ker bi turška vlada ravno tako v „obrokih“ odzvala svoje čete iz Tesalije in bila torej še vedno nevarnost, da se vname boj mej njimi in grškimi prebivalci. Drugi predlog pa meri na to, naj se določi mejnarodna kontrolna komisija za grške finance, ki bi ob enem prevzela poroštvo, da bo Grška res poplačala zahtevano odškodnino. V to svrhu bi pa morala grška vlada najeti jednako visoko posojilo, česar ji pa seveda brez poročstva v sedanjih slabih finančnih razmerah nikakor ni mogoče doseči. Po tem takem je „zadnja“ točka zelo važnega pomena in gotovo ne bo take naglo rešena.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. julija.

Janko Kersnik †.

Ob sklepu lista smo zvedeli, da je nocoj tukaj v Ljubljani v najboljših letih nenadoma umrl gosp. Janko Kersnik, deželni poslanec kranjski, c. kr. notar na Brdu itd. Bolehal je že nad jedno leto, iskal zdravja pri mnogih zdravnikih, zadnji čas nekda v Gleichenbergu, odkoder se je včeraj pripeljal v Ljubljano, kjer ga je dohitela smrt. — Pokojnik je znan vsemu slovenskemu svetu kot plodovit pisatelj, za pokojnim Jurčičem doslej prvi slovenski romanopisec. Objavil je mnogo kratkočasnih povestij tudi v knjigah družbe sv. Mohorja. Kot človek je bil blagega srca, uljuden in proti vsakemu priazen. Sicer ni bil naš političen somišljenik, toda v svojem vedenju je znal varovati meje dostojnosti nasproti svojim političnim neprijateljem. Bil je mož plemenitega značaja, s katerim se je mogla govoriti mirna, trezna beseda tudi o prepornih vprašanjih. Naj v miru počiva!

(Umrli) je sinoči ob 6. uri v Litiji dekan v pokoji, veleč. gosp. Jakob Rus, knezoškofijski svetnik, po dolgi mučni bolezni večkrat previden s sv. zakramenti. Pogreb bode jutri ob 9. uri dopol. iz Litije v Šmartno. Rodil se je v Polhovem Gradcu 1. maja 1824. posvečen v Ljubljani, 31. julija 1847. Služboval je kapelan v Zireh, Laščah in Igu, župnik v Strugah, dekan v Šmartnem pri Litiji od 1870 do 1895 meseca maja, ko je šel v pokoj. N. v m. p.!

(Sestanek krščansko-mislečega dijaštva) pričel se je danes ob 9. uri dopoldne v dvorani katol. rokod. pomočnikov. Vdeležuje se ga nad 110 slovenskih dijakov: visokošolcev, abiturientov in bogoslovcev iz raznih krajev Slovenije. V predsedništvo bili so izvoljeni jednoglasno iur. Val Levičnik za predsednika, abit. Drag. Lončar za podpredsednika,

vzdihnil glasneje: „Dve tisoči... dve tisoči...“ Videlo se je, da se je zatopil v globoke sanje in izgubljal polagoma upanje na resnično izvršitev svojih želja. To pa gospodu adjunkt u očividno ni ugajalo; zabava se mu je zdela takó imenitna in originalna, da se ji še nikakor ni mogel odreči.

„No, Lavrin, z dvema tisoči, kakor vidite, bo težko kaj. Zmislite si kaj drugega, da si opomorete in ugodite svojemu duševnemu razpoloženju. Glejte, pri nas na Lénsem brdu nimamo nikakoršne godbe. Kakó je bilo —“

„Gospod adjunkt, tu ste jo zadeli, tu ste jo zadeli. Jaz sam sem že tolikrat mislil o tem... In nobenega težkega dela... in krasno življenje... Poslušajte gospóda: mi pričnemo velikansko akcijo v ta namen, kajti tu je treba veliko stvari, katerih seveda jaz siromak ne morem sam napraviti. Najprvo instrumenti; dalje primernih uniform: zakaj, da bi jaz in moji otroci kar takó - le razcapani igrali, kakoršni smo, to vendar ne gre...“

„In paviljon!“ pripomni gospod doktor. „Tam pred Matevžetovo hišo je krasen prostor. Lep lesén paviljonček, obsajen z drevjem, — to bi bilo uprav velikomestno; imeli bi imenitno nedeljsko zabavo!“

„Toda prej se bo treba kaj učiti! Lavrin, ali imajo Vaši otroci sploh kaj talenta za godbo?“

„Moji otroci, gospod Škočir! Rečem Vam, pojó kakor slavčki; domá imam cel zbor; — in Vi se smejete? Potrpite za trenotek!“

theol. Demšar in abit. Andres za 1. in 2. zapisnikarja. Shod se vrši dokaj živahno. Resolucije, ki so bile vsprejete, in govore objavimo jutri.

(Shod slovenskih državnih poslancev) v resnici toplo pozdravljajo vsi domoljubi ob obmejnih pokrajinah. Po glasovih iz Stajarja in Korotana smemo sklepati, da je ta shod prvi pogoj za vsako drugo nadaljno delovanje. Pri tej priliki se je sprožila zelo praktična misel, naj bi naši državni poslanci v primerni, poljudni knjižici pojasnili politični položaj in upravičene slovenske zahteve in tako knjižico razširili mej ljudstvom. Misel, ki se je sprožila mej poslanci, bode, tako sodimo, mej njimi dobila tudi dovolj opore.

(Vseslovenski shod.) Iz Celovca se nam piše: Dopisa, glede vseslovenskega shoda, ki sta pod celovško tvrdko izšla v „Slov. Narodu“ sta se mogla skovati le mej egiptovskimi razlagalci političnih in narodnih sanj v „Narodni tiskarni“. Tako zaritega in kratkovidnega „Narodovca“ nima Celovec. Bodi pa, kdorkoli, ob novi izdaji sanjskih bukev dobi ta mož na temelju svojih fantazij brez dvojbe sotrudiško mesto. Zánje je, kakor navlaš!

(Celjsko vprašanje.) Na volilskem shodu v Teharjih pri Celju je državni poslanec vitez Berks mej drugim poročal tudi o celjskem vprašanju ter rekel, da se je z drugimi slovenskimi poslanci trudil za ugodno rešitev. Ministerski predsednik in naučni minister sta jim dala popolnem pomirljive obljube. Ako pa bode vlada pozabila na svojo obljubo ter celjsko vprašanje rešila neugodno za Slovence, potem bodo slovenski državni poslanci izvajali skrajne posledice. — „Südost. Post.“ piše mej drugim: „Mi smo odločno proti provizoriju. To bi bil prvi korak, da se slovenski narod pokoplje. Rad bi poznal očeta, ki bi svojega otroka poslal v začasne razrede, katere more razpršiti najmanjša politična sapa. Vlada se mora prisiliti, da ne ustvari polovičarstva, temveč pokaže pravo barvo. D. fluitivno ustanovljene vsporednice — ali pa boj na vsej črti.“ — Na to odgovarja „Deutsche Wacht“: „Slovenska gospoda torej hoče na nemški gimnaziji svoje vsporednice; mi Nemci pa jim odločno odgovarjamo: Roke proč! Naša gimnazija ostane nemška! To je naša pravica, katero bomo z vso brezozirnostjo branili proti vsaki moči. Za nami stojé vsi avstrijski Nemci.“ — Gut gebrüllt, Löwe! — Dunajska „Reichspost“ je pisala v petek mej drugim: „Slovensko-nemška nižja gimnazija v Celju, ta bilka, ob kateri sta se razbila Windischgrätzovo ministerstvo in liberalno-konservativna „koalicija“, utegne zopet postati temen hudourni oblak poleg češkega jezikovnega boja.“ Take bilke, ob kateri se razbije ministerstvo in utegne postati hudourni oblak, gotovo ne poznajo botaniki.

(Iz Celovca), dne 27. jul. Občnega zborovanja dunajske Leonove družbe se udeležuje, kakor se Vam je sporočilo, tudi mil. g. knezoškof mariborski dr. Mihael Napotnik. Dospel je včeraj semkaj in porabil priliko, da si je ogledal nemško tiskarno društva sv. Jožefa in naš slovenski Mohorjev dom. Prišel je prevzvišeni v spremstvu monsignora dr. Nagla, rektorja „Anime“ v Rimu in preč. g. drž. poslanca in kanonika Lamberta Einspielerja. Mudil se je dalje časa v naši družbeni hiši, ogledal si tiskarno, knjigovaznico, skladišče knjig itd. Navzoče stave in delavce je počastil s preprijaznim nagovorom ter jim podelil višjepastirski blagoslov. Obisek je zelo razveselil vse v družbinem domu delujoče osobe in je jako časten za Mohorjevo družbo samo.

(Potres.) Iz Godoviča nad Idrijo, 26. julija: Danes zvečer ob 8. uri 30 minut nas je zopet iznenadil močen potresni sunek s podzemeljskim bobnenjem od vzhoda proti zahodu.

(Kanonično vmeščen) je bil včeraj č. g. Anton Dolinar na župnijo Lučine.

(Škoda po toči) Zapriseženi cenilec so škodo po toči dne 22. t. m. v ribniškem okraju cenili na 99.200 gld., in sicer v občini Sodražica 34.600, Sušje 32.000, Jurjevica 12.200, Ribnica 7.700, Dane 5.400 in Struge 7.300 gld.

(Potresno opazovalnica) bodo, kakor smo že poročali, ustanovili na tukajšnji č. kr. višji realki. Prof. Albin Belar se je odpeljal v Italijo, da ondi prouči razne potresne opazovalnice. Sedaj je v Kataniji na Siciliji, kjer je velika zvezdarna s potresno opazovalnico blizu ognjenika Etne. Pozneje obišče tudi Casamicciolo na otoku Ischiji in Rim.

(Imenovanja pri pošti.) Višji poštni oskrbnik v Trstu L. Konstantin je imenovan uradnim rav-

nateljem, oficijal A. Brachetti v Trstu kontrolorjem v Pulju in oficijal A. Colombari v Trstu blagajnikom v Opatiji.

(Tatvina.) Poročali smo te dni, da sta pečarska pomočnika Janez Dovjak in K. Oblak skušala uiniti v hišo g. G. Šusteršiča na Glincah in da so ju izročili dež. sodišču. Preiskava pa je dognala, da sta ta dva nedolžna, in so ju izpustili.

(Šolsko leto) se je končalo v Šent Lambertu brez sv. maše, brez zahvalnice, brez cesarske pesmi, brez župnikove vednosti, popolnoma v dajmokrastiškem duhu. Ali so ljudje s tem zadovoljni?

(S Koroškega) 27. julija: Lepa Koroška se je priljubila raznim gg. ministrom. V Vrbi stanuje sedaj minister Rittner, v Milstatu pa se je nastanil minister Krieghammer. Da bi vender hotela priti tudi gg. Bađeni ter Gautsch ter se prepričati o neznosnih krivicah, ki se nam godijo v uradih in šolah!

(Iz Beljaka), dne 26. julija: Mnogo govorice je v našem mestecu o dvoboju, ki se je v tukajšnji vojašnici izbojeval minulo nedeljo. Borila sta se za „čast“ dva uradnika železniške postaje Podkloštrum, ki sta si s sabljami puščala prevročo kri. Razžalila sta se bila nedavno v službi; jeden je drugemu priložil par gorkih zaušnic, tako je bila čast omadeževana in treba jo je bilo oprati s kavo. Ranjena sta bila obadva na glavi, jeden precej hudo, a tako jima je rešena — čast pred ljudmi, katerim je zadnje sredstvo, rešiti si jo, sablja in krogla. Za božjo postavo se ljudje te vrste ne menijo, a kaj pravijo oni, ki imajo varovati cesarsko postavo? In po tej se ima dvoboj strogo kaznovati — glej § 158. do 165. kazenskega zakonika — kaznovati tudi vsi oni, ki so pri dvoboju sodelovali. Dvoboj med onima uradnikoma je tu in v daljni okolici obče znan. Borila nosita dokaze v obliki belih ovez. Radovedni smo, kaj stori pristojna javna oblast.

(„Slovenischer Grössenwahnsinn“) imenujejo beljaške „Kärntner Nachrichten“ predlog listov, naj se skliče vseslovenski shod. No, no; toliko ljudi, kakor so jih z vso silo zbrali na svojem „volkstag“u v Celovcu, zberemo lahko brez posebne agitacije na slovenskem shodu. Vidi se pa, da postajajo nasprotniki uprav nervozni, kadarkoli se gibljejo tudi Slovenci, le v najskromnejši meri zahtevajo svoje pravice in se potegujejo za svojo stvar. Na široka usta pravijo nasprotniki vsakemu, kdor jih mara poslušati, da se ne boje nikogar, kakor Boga. Kakor pa „figura“ kaže, sedaj ne poznajo večjega strahu, nego jezikovne naredbe, pred vseslovenskim shodom se jim prav tresejo hlače in že skromna notica o kakem slovenskem shodu jih more spraviti iz ravnotežja.

(Roparski napad) S Koroškega dne 27. julija. Dne 20. t. m. je neki lopov napadel č. g. provizorja Janeza Hrodeka v Ingolsthalu, ko se je zvečer proti 10. uri vračal domov. Hotel ga je oropati. S kolom je udaril g. provizorja dvakrat po zatilniku. Ko je napadeni začel kričati in mu je prihitel njegov brat na pomoč, je neznani lopov zbežal v gozd. G. Hrodek je poškodovan na zatilniku.

(V Trstu) bodo namesto konjske upeljali električno železnico.

(Pismonosci za poštno hranilnico) smejo nabirati vloge po krajih, kjer ni pošte, ampak so postavljene navadno samo pismovnice, škrinjice za nabiranje pisem. Taki od kraja do kraja krožeči pismonosci so leta 1896 po Stajarskem oskrbeli 1029 vlog za 44.105 gld., po Koroškem 296 vlog za 4528 gld., na Kranjskem nič, po Primorskem 7 vlog za 19 gld., po Dalmaciji 124 vlog za 3900 gld., po celokupnej državi 77.204 vloge v znesku za 2.140.336 gld. 13 kr.

(Prebivalstvo in poštna hranilnica.) Na tisoč oseb po državi pride po 48 istih, ki varčujejo pri poštnej hranilnici. Letopis č. kr. poštnohranilničnega urada razkazuje za posamezne dežele tako-le: Po Nižji Avstriji bilo je dne 31. decembra 1896 na 1000 deželanov prišlo po 136 vložnih knjižic, na Gornjeavstrijskem 50, po Salcburškem 72, po Tirolskem in Predorelskem 52, po Stajarskem 41, po Koroškem 50, na Kranjskem 22, po Primorji 51, po Dalmaciji 20, po Češkem 46, na Moravi 51, v Sileziji 55; v Galiciji 16, po Bukovini 24 oseb med 1000 deželani.

(Župni uradi in poštna hranilnica.) Vložno knjižico je koncem lanskega leta imelo 469 uradov, od tega na Stajarskem 44 po Koroškem 9, na Kranjskem 10, na Primorskem 67, po Dalmaciji 7

župnih uradov in nadarbin. Cerkvenih blagajnic in ustanov je s hranilnico bilo v zvezi 1777, od tega po zgoraj imenovanih deželah 129, 42, 83, 247, 67.

(Občine in poštna hranilnica.) Lani je poštnohranilnično knjigo-vložnico imelo po državi 576 občinskih uradov, od teh 38 na Stajarskem, 35 po Koroškem, 22 na Kranjskem, 56 po Primorji, 11 po Dalmaciji.

(Šola in hranilnica.) Leta 1884 je 234 šolskih oblastev imelo knjižice poštnohranilnične, leta 1895 že 332, lani pa 410. Od zadnjih pride na Stajarsko 29, na Koroško 34, na Kranjsko 7, na Primorje 6, na Dalmacijo 3 oblastva. K temu še pride 419 šolskih društev, od tega po naših deželah 15, 11, 4, 9, 6. Potem 43 učiteljskih društev po slovenskih krajih 1, 1, 0, 1. Med šolarji in dijaki bilo je 346.901 varčevalcev, t. j. 29.525 odstotkov vseh imeteljev knjižice-vložnice. Učenjakov, profesorjev, učiteljev in umetnikov je lani k hranilnici pristopilo 48.685, odstopilo pa 22.250 oseb, preostale jih je torej 26.436, t. j. 2.250 odstotkov vseh vložnikov pri poštnej hranilnici.

(Planinskih društev pri poštnej hranilnici) je leta 1894 bilo 51, za leto 1895 je število padlo na 45, lani pa je dospelo do številke 39. Od zadnjih so 3 društva na Nižjeavstrijskem, 2 na Salcburškem, 10 na Tirolsko-Predorelskem, 1 na Stajarju, 3 na Koroškem, 1 na Primorskem, 16 na Češkem, 2 na Moravi, 1 v Sileziji, po nič pa: Gornja Avstrija, Kranjska, Dalmacija, Galicija, Bukovina.

(Čekovnih knjižic poštnohranilničnih) je ob novem letu med vložniki bilo 30.195, po državi našej in pa 642 po inozemstvu, torej skupaj 30.837 knjižic-čekovnic. Nižja Avstrija štela je 11.399 knjižic, Gornja Avstrija 1111 (to število si ob potrebi človek lahko zapomni), Salcburg 354, Tirol-Predorelsko 1256, Stajar 1342, Korotan 401, Kranjsko 266, Primorje 572, Dalmacija 80, Češko 8723, Morava 3032, Silezija 783, Galicija 801, Bukovina 75, Ogrsko 431, Bosna in Hercegovina 4, Amerika 1, Belgija 2, Nemčija 181, Angleška 5, Holandska 3, Italija 6, Švica 4, po 1 knjižico pa Francoska, Grško, Črnagora, Španija, Rusija, predzadnji dve leti je tudi v Rumuniji bil 1 lastnik knjige-čekovnice, lani pa nobeden.

(Čez 10 knjig-čekovnic poštnohranilničnih) je po državi in v inozemstvu dne 31. decembra 1896 imelo 369 poštne krajev. Po naših pokrajinah: Gradec 459, Trst 365, Celovec 136, Ljubljana 133, Maribor 87, Gorica 59, Beljak 59, Celje 52, Pulj 52, Ptuj 29, Splet 15, Lipnica 13, Opatija 15, Novomesto 12, Radgona 11, Kočevje 10. Po inostranstvu: Budapešt 137, Požun 30, Berlin 27, Reka 18, Pečuh 18, Vratislava 16, Drazdani 16, Hamburg 12, Sopron 12, Raba 12, Monakovo 11 čekovnih knjižic.

(Bolna sestra.) Gospa: „Ti še vedno hodiš po jed za svojo bolno sestro; saj je gotovo že zdrava, ker včeraj sem jo videla na cesti.“ — Otrok: „Da, zdrava je že, toda jesti hoče še vedno.“

(Svet napreduje.) Topničar, beroč časnik: „No, daleč smo že prišli! Sedaj so iznašli že električne baterije!“

(Žensko vprašanje.) Z 20 leti: „Kdo je?“ — S 30 leti: „Koliko ima?“ — S 40 leti: „Kje je?“

(Zadosten dokaz.) Oče: „Vi hočete torej mojo hčer v zakon; ali pa tudi morete preživiti ženo?“ — Zenin proti nevesti: „Sara, ali si že bila kedaj lačna, kadar sva šla na izprehod?“

Društva.

(Odbor moške podružnice sv. Cirila in Metoda v Kranju) vabi p. n. podružničarje na redni letni občni zbor, ki se bo vršil z običajnim dnevnim redom v četrtek 29. julija t. l., ob 1/9. uri zvečer v čitalničnih prostorih.

(Zveza slovenskih kolesarjev) vabi k dirki, katero priredi dne 8. avgusta t. l. na progi Trst-Celje. Start ob 4. uri zjutraj v Trstu pred kavarno Fabris (Piazza caserma). Vozi se po državni cesti tako, da gre vsak izmej dirkačev mimo sledečih kolesarskih postaj: Sežana Razdrto-Postojina-Logatec-Vrhnika-Ljubljana-Trzin-Domžale-Trojane-Vransko-Zalec Celje („Narodni dom“). Na vsaki postaji stali bodo člani zveze, kateri bodo iz prijaznosti zapisovali, kedaj se je ta ali oni izmej gospodov udeležencev mimo pripeljal. Razpisana so tri darila, prvo v vrednosti 25 gld. Razven tega dobi vsak udeleženec distančne vožnje časovno svetinjo, če prevozi progo v osmih urah. Vložek 5 kron. Ob 12. uri opoldan pričakujejo se zadnji izmej gospodov udeležencev pred „Narodnim domom“ v Celju. Na to udeležba članov „Zveze slovenskih kolesarjev“ pri slavnosti, katero priredi „Celjski Sokol“ pove-

dom blagoslovljenja zastave. Zvečer pri komersu v „Narodnem domu“ razdelitev častnih daril po pradedniku „Zveze“. Prijave do dne 5. avgusta t. l. osme ure siveč do rednika „Zveze“, gospoda Fran Gombača. — Mi objavimo to vabilo z opombo, da je isti dan nedelja.

(Trgovska in obrtniška zbornica.) [Dalje.] b) Na c. kr. okr. glavarstvo v Ljubljani, da naj se podeli tesarsko dopustilo Juriju Galiču iz Podutik za sodni okraj ljubljanske okolice, potem Janezu Zvokelju iz Podolnice za ves politiški okraj ljubljanske okolice, oziroma le za sodni okraj vrhniški in za selske občine Brezovica, Dobrova, Ježica, Log, Smartno pod Šmarno goro, St. Vid, Vič in Medvode in Fr. Bergantu iz Dobrove za sodni okraj ljubljanske okolice; zidarsko dopustilo Janezu Zakelj iz Horjula za sodni okraj vrhniški in za občine Brezovica, Dobrova in Log sodnega okraja ljubljanske okolice; kamnoseško dopustilo Mat. Prosenu in Jan. Kuclerju iz Lesenega brda za sodni okraj vrhniški.

Zbornica je priporočala, da naj se razširi zidarsko dopustilo Peter Jenkotu iz Spodnje Šiške na sodni okraj ljubljanske okolice, Gregorju Stanovniku iz Ljubogojne na občine Brezovica, Dobrova in Log in Antonu Krvina iz Bevk na občine Vič, Polhov gradec, M. D. v Polju in St. Vid.

c) Na c. kr. okr. glavarstvo v Postojni je poročala zbornica, da naj se podeli zidarsko dopustilo Francu Razporu iz Vrhpolja, Francu Breclju iz Zapuž, Jos. Mikužu iz Hruševja in Antonu Breclju iz Zapuž za pol. okraj postojnski, potem kamnoseško dopustilo Antonu Stegelu iz Kala za sodne okraje postojnski, bistriški in senožeški.

d) Na c. kr. okr. glavarstvo v Kamniku, da naj se dá zidarsko dopustilo Ignaciju Tomšiču iz Smarce za sodni okraj kamniški.

e) Na c. kr. okr. glavarstvo v Novem Mestu se je zbornica izrekla, da naj se podeli zidarsko dopustilo Jos. Zupanu iz Toplice za pol. okraj novomeški in Jan. Kuštrianu iz Žužemberka za občine Žužemberk, Dvor, Ajdovica, Mirna Peč, Trebnje, Dobriče, Zagradec, Ambrus, Smuka in Krka, potem tesarsko dopustilo Jak. Janču iz Velikih Brunic za sodni okraj novomeški, pa le, če bo dokazal zadostno praktično uporabo. Prošnje J. S. iz S. za podelitev zidarskega dopustila zbornica ni mogla priporočiti.

f) Na c. kr. okr. glavarstvo v Litiji, da naj se podeli zidarsko dopustilo Lorencu Pagotti-ju za ves politiški okraj litijski in Antonu Kralju za sodni okraj stiški. Prošnje Jožefa Gorišek-a iz Mulhov za podelitev zidarskega dopustila je zbornica priporočala le pod pogojem, da se prositelj še z nadaljnjimi spričevali izkaže.

g) C. kr. okr. glavarstvo v Radovljici se je poročalo, da naj se podeli zidarsko dopustilo Viktorju Tollazzi-ju iz Zeeč za politiški okraj radovljiški in Janezu Janču iz Radovljice tesarsko dopustilo za sodni okraj radovljiški.

h) V poročilu na c. kr. okr. glavarstvo črnomeljско se je zbornica izrekla za to, da naj se Matevžu Petroviču iz Uranovič podeli tesarsko dopustilo za politiški okraj črnomeljski.

i) Na c. kr. okr. glavarstvo v Krškem je poročala zbornica, da naj se Jerneju Lipoglavšku iz Drče podeli tesarsko dopustilo za politiški okraj krški in se tesarju Jožefu Raparju iz Bučke razširi dopustilo na sodna okraja novomeški in trebanjski. J. C. iz D. se v namen dosege tesarskega dopustila ni izkazal s potrebnimi spričevali, vsled česar zbornica ni mogla priporočiti prošnje.

j) Na c. kr. okr. glavarstvo v Logatcu se je zbornica izrekla, da naj se podeli tesarsko dopustilo Francu Rekelju iz Starevasi za sodni okraj idrijski in Antonu Avsecu iz Pudoča in I. Zakrajšku iz Ravna za sodna okraja cirčniški in ločki, potem zidarsko dopustilo Fr. Mainarju iz Hotedersice in Matevžu Dolencu iz Kalc za sodni okraj logaški. Prošnje F. S. iz Z. in J. C. iz P. za podelitev zidarskega dopustila zbornica ni mogla priporočiti.

29. C. kr. deželna vlada za Kranjsko doposlala je zbornici sledeči dopis:

„Visoko c. kr. ministerstvo za nauk in bogočastje dovolilo je tedeželnim obrtnim nadaljevalnim šolam za leto 1897 nastopne podpore:

V Ljubljani 2300 gld., v Škofji Loki 280 gld., v Postojni 250 gld., v Kočevju 280 gld., v Krškem 300 gld., v Kranju 300 gld., v Metliki 280 gld., v Trzinu 350 gld., v Radovljici 300 gld., v Ribnici 250 gld., v Novem Mestu 450 gld., v Kamniku 400 gld., v St. Vidu 300 gld.“

30. C. kr. deželna vlada je, zaslišavši trgovsko in obrtniško zbornico, na prošnjo cerkvenega predstojništva pri Sv. Matiji v Bučki odobrila v smislu § 70. obrtnega reda pristojbinsko tarifo za vsakoletne letne in živinske semnje v Bučki.

31. Južnoželezniška družba je naznanila, da ne more dovoliti olajšav pri vožnji pošiljatev za stavbe povodom potresa, ako niso izpolnjeni vsi dotični pogoji.

32. Dne 12. maja se je na prošnjo c. kr. ravnateljstva državnih železnic v Beljaku zaradi razširjenja tovarniških naprav na državnem kolodvoru v Ljubljani na parcelah št. 119/1, 122/1, 124/1, 119/1, 122/1 in 124/1, kat. občine kapucinsko predmestje vršil ob predložitvi dotičnih načrtov politični obhod v zvezi z razlastitvenimi obravnavami. Zbornico je

zastopal pri tej uradni obravnavi zbornični predsednik.

33. C. kr. deželna vlada za Kranjsko doposlala je zbornici prepis dopisa na konsorcij lokalne železnice Ljubljana-Vrhnika glede dovolitve gradnje te železnice.

Dopustilo sgraditi in obratovati lokomotivno železnico, katero bo kot normaltirno lokalno železnico napraviti od Brezovice atično s progo Dunaj-Trst c. kr. priv. južnoželezniške družbe na Vrhniko, podelilo se je deželnemu poslancu Ivanu Hribar-ju županu ljubljanskemu v zvezi z deželnim poslancem Gabrijel Viktor Jelovšekom, županom na Vrhniki in z Ivan Grudnom c. kr. davkarjem v p. na Vrhniki. Za železnico dodeljuje država poročstvo letnega čistega donosa, ki je enak štiridestotnemu obrestovanju in razdolžni kvoti prednostnega zajma v nominalnem znesku 400.000 gld. av. v. v notah, katerega bo v dobavo novcev vsprejeti ter odplačati v 76 letih. Zgradbo železnice je takoj po dobljenem stavbinskem dopustilu pričeti in najkasneje v teku jednega leta od 26. maja 1897 računši, dokončati.

Zbornica je vzela ta naznanila odobruje na znanje.

(Dalje sledi.)

Telegrami.

Levov, 28. julija. Poljska ljudska stranka sklicuje za današnji dan shod, na katerem se bo razpravljalo o zadevi tešinske gimnazije.

Budimpešta, 28. julija. Poslanska zbornica je nadaljevala razpravo o predlogu ministerskega predsednika. Debata je bila zopet zelo burna.

Petrograd, 28. julija. „Novoje Vremja“ poroča iz Simferopola: Vsled velikega naliva sta preplavljeni mesti Feodozija in Kerč. V Kerču je voda podkopala več hiš, ki so se vsled tega podrle. Škoda v skladiščih in nižje ležečih hišah je ogromna.

Pariz, 28. julija. Zunanji minister Hottaux se je včeraj dalje časa pogovarjal s poslanikom Cambonom, ki se vrne v kratkem v Carigrad.

Kodanj, 28. julija. Siamski kralj se je podal minulo noč v London.

Avstr.-oger. društvo za plinove samožige.

Plinovi samožigi.

Epohalna iznajdba. Samoužiganje plinovitih žarnic po kem.-mekaničnem potu brez električne napelje in baterije. Žarnična snov se ne raztrga, kakor pri raznih elektr. utikalnikih. Izpuhtevanje plina in razpok tu ni mogoč.

Glavna zaloga pri 487 3-1

KARL OSWALD-u & Co.

tovarna za bronaste lstenice in kovinske izdelke na Dunaji, III., Seidlgasse 23.

Neprekosljivega učinka je

Tanno-chinin tinktura za lase.

Okrepčuje in ohranjuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga 57 26 2

lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek v Ljubljani,

Reačjeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju

v Ljubljani.

Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želo dec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želočnemu in kataru v črevesih, istotako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.

Bolnišnica usmiljenih bratov.

Gradeec, dne 2. februarija 1897.

Provincijal

brat Emanuel Leitner.

232 100-35

nadzdravnik.

Umrli so:

27. julija. Ana Marija Križnar, paznika hčl. 20 ur, Sv. Petra nasip 65, življenjska slabost. — Ivan Suštar, knjigoveza sin, 2 meseca, Voimat 52, akutni želočni in črevesni katar.

Tuji.

26. julija.

Pri **Slonu**: Schulhof z Dunaja. — Leipnik iz Siska. — Stofa iz Trsta. — Oesterreicher z Dunaja. — Joehmann iz Ajdovčine. — Mendelein, Mauer iz Zagorja. — Defranceschi iz Bele Peči.

Pri **Maliču**: Sigon, Hizmann, Bonsquet, Smit, Tilleri, Carmelli, Nanič iz Trsta. — Hostnig, Heumann, Oesterreicher, Gorka z Dunaja. — Socolovich iz Celja. — Brunner iz Puntigam-a. — Urbanitzky iz Linca. — Gratzner iz Gran-a. — Schmidt, Brich, Stöcklisch, Hofer iz Grada.

Pri **Lloyd**: Gross iz Semiča. — Srabec iz Zagreba. — Sullin iz Trsta.

Tržne cene v Ljubljani

dne 28. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	9	Špeh povejen, kgr.	68
Rež,	7	Surovo maslo,	84
Ječmen,	5	Jajce, jedno	2
Oves,	6	Mleko, liter	10
Ajda,	9	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6	Telečje	56
Koruz,	5 50	Svinjsko	60
Krompir,	3	Kostrunovo	40
Leča, hktl.	11	Piščanec	40
Grah,	12	Golob	18
Fizol,	8	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	94	Slama, 100	1 60
Mast,	70	Drva trda, 4 kub.m.	6 30
Špeh sveč,	70	„ mehka, 4 „	4 50

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Motrina v 24. urah v mm.
27	9 zvečer	728.6	26.5	brezv.	dež	
28	7 zjutraj	730.6	12.8	sl. zah.	dež	24.0
	2. popol.	732.4	13.3	sl. jzah.	„	

Srednja včerašnja temperatura 20.6°, za 0.7° nad normalom. Vso noč dež in nevihta.

Vabilo

XII. redni veliki skupščini

družbe sv. Cirila in Metoda

v Škofji Loki

v četrtek dne 5. avgusta 1897 l.

Vspored:

- I. Sv. maša ob 9. uri v mestni župnijski cerkvi.
- II. Zborovanje ob 10. uri pri „Zlati kroni“.

1. Prvomestnikov nagovor.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Nadzorništva poročilo.
5. Volitev jedne tretjine družbinega vodstva.

Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Murnik, 2. dr. Ivan Svetina, 3. dr. Josip Vošnjak, 4. Andrej Zamejce.

6. Volitev nadzorništva (5 članov).
7. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Ljubljana, dne 20. julija 1897.

Prvomestnik:

Tomo Zupan.

Podpredsednik:

Luka Svetec.

Pristavek.

1. Predvečer, dne 4. avgusta t. l., naj se ob 8. uri p. n. skupščinarji in p. n. Ljubljančanje prijateljsko snidejo na vrtu gostilne gosp. Ferlinca (pri „Zvezdi“). — Pevske točke bo izvajalo družbi sv. Cirila in Metoda posebno naklonjeno slav. pevsko društvo „Ljubljana“.
2. Dne 5. avgusta odhod iz Ljubljane z navadnim vlakom ob 7.05 uri zjutraj.
3. Po zborovanju skupni obed na Štemarjih pri g. Val. Sušniku ob 1. uri. Radi obeda se je udeležencem zglasti do 3. avg. pri slavnostnem odboru v Škofji Loki. Kuvert brez vina stane 1 gld. 50 kr.
4. Ob 5. uri koncert na Štemarjih. Vstopnina 50 kr.
5. Odhod iz Škofje Loke proti Ljubljani z navadnim vlakom ob 9. uri 20 minut zvečer.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Preskušen in potrjen od zdravstvenih obilav.

Najstareje, najpristnejše, najreelnejše in največje ljudsko domače zdravilo, ki uteši prane in plučne bolesi krč v želoču itd. ter je vsa bno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja

tvrdka **Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“**. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim ceneje tem nič vredneje ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedine pravega balzama, kakor tudi prekupe nič vrednih ponarejenih, obilnost varaječih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znakah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierryja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšjo zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica.

Adolf Thierry, lekarnar

139 20-13 v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 396 30-8

C. in kr. privilegovani zavod za izdelovanje orgelj

tvrdke
Franc Čapek
v Kremsu ob Donavi

odlikovana mnogokrat s prvimi darili, član pariške akademije umetnosti

se priporoča v izvršitev vseh v to stroko spadajočih del, kakor: izdelovanje in postavljanje novih orgelj po najnovejšem,

preizkušenem stolžnopravljenem (Kegellade) sistemu i. t. d. prenavljanje in popraviljanje orgelj, harmonijev, ameriškega ali poljubnega izvora in velikosti. 121 26-13

Od ustanovitve tega zavoda doslej izvršilo se je v njem 150 novih orgelj, mej temi so se postavile orglje v kremški mestni župni cerkvi (z 48 registri), v prostjeviški (s 30 registri), v St. Lenartu na Koroškem (z 28 registri), v Cortini di Ampezzo (z 32 registri), v Obertham na Češkem (z 18 registri), v Czepanu na Sedmograškem (z 12 registri) itd. itd.

Dovoljujejo se jako ugodni plačilni pogoji.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedeljske 1 gld., za dijak 60 kr.

Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur.,

Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV, 30.

Na prodaj sta dva križeva pota

jeden 95 cm. visok, velja gld. 65,—,
drugi 150 „ visok, velja „ 250,—

pri Fr. Toman-u, podobarju in pozlatarju v Ljubljani na Križevniškem trgu št. 1. 426 6-1

Prodá se

na Jesenicah (Gorenjsko) tik ceste, sredi trga, blizu pošte, cerkve, kolodvora in tovarne ležijo travnik, zasajen s sadnim drevjem (dolga 137 m, široka 20 m) ter prostor zelo pripraven za zidanje novega poslopja. Prodá se tudi v manjših delih.

Več se poizvé pri Janezu Bazingerju, posestniku v Plavškem Rovtu, pošta Jesenice na Gorenjskem. 495 7-1

C. in kr. dvorna
tovarna za izdelovanje orgelj
bratov Rieger
v Jägerndorfu v avstr. Šlezi ji.
Filijalka v Budimpešti, VII., Garay-utca 48, v lastni hiši.
Izvrstne, cenene cerkvene orglje
pod prav ugodnimi pogoji. 23 26-15
Seznam orgelj brezplačno.

Koverta s firmo
vizitnice in
trgovske račune
priporoča

Katol. tiskarna
v Ljubljani.

Prevzete gostilne.

Podpisani si usojam p. n. občinstvu naznaniti, da sem dobro znano in staro

gostilno „pri ribču“
v Kurji vasi šte. 4

prevzel, kjer bodem p. n. občinstvu točil dobra istrijska in dalmatinska vina, kakor tudi pristni dolenski oviček, potem vsaki dan sveže graško Reininghausovo pivo. — Postregel bodem tudi z dobrimi jedili.

Za mnogobrojni obisk se najtopeje priporoča

A. RASBERGER, gostilničar,
v Kurji vasi št. 4, „pri ribču“.

489 3-2

493 1-1

Vsemogočnemu je dopadlo danes popoldne ob 6. uri večkrat previdenega s sv. zakramenti k Sebi pozvati prečast. gospoda

Jakoba Rus-a

kn. šk. duh. svetnika, dekana in župnika v p.

kar tužnim srcem naznanjam vsem duhovnim sobratom, njega sorodnikom, prijateljem in znancom.

Pogreb bude v četrtek, dne 29. julija, ob 9. uri iz Litije v Šmartno.

Priporočam blagega pokojnika v pobožno molitev.

Šmartno pri Litiji, dne 27. julija 1897.

V imenu farne duhovščine
dekan **J. Lavrenčič**.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Št. 459./m. š. sv.

Razpis.

483 2-2

Razpisuje se v stalno namestitev novo ustanovljeno

mesto tretjega veroučitelja

na javnih mestnih ljudskih šolah v Ljubljani z letno plačo 700 gld., stanarino 100 gld. in zakonitimi starostnimi dokladi.

Prošnje je po predpisnem potu vlagati do 6. avgusta 1897 pri podpisnem okrajnem šolskem oblastvu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dne 23. julija 1897.

Najboljša, najtrpežnejša in najelegantnejša
kolesa za vozarenje

(bicikli) so

Dürkopp-ovi „Diana“,

katere ima v zalogi za Kranjsko

IVAN JAX v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Katalogi zastoj in franco. 238 20-18

Pouk v vozarenju v lastni vozarni je za kupovalce brezplačen.

Irgovinsko naznanilo.

Slavnemu občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem
uljudno naznanjam, da z dnem 1. avgusta

opustim

svojo filijalko v Slonovih ulicah,

katere združim z vse mnogo let poslujočo

glavno prodajalnico

na Sv. Petra-Pesljevi cesti št. 4.

Priporočam se nadaljni naklonjenosti ter beležim

velespoštovanjem

Adolf Hauptmann,

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov
in kleja v Ljubljani.

494 1-1

Dunajska borza.

Dne 28. julija.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 20 „
Avstrijska zlata renta 4%	123 „ 25 „
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 „ 35 „
Ogerska zlata renta 4%	122 „ 70 „
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100 „ 20 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	945 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld.	368 „ 25 „
London vista	119 „ 45 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 „ 75 „
10 mark	11 „ 73 „
10 frankov (napoleonor)	9 „ 51 1/2 „
Italijanski bankovci	45 „ 37 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 63 „

Dne 27. julija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	164 „ 50 „
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 „ 50 „
Tisne srečke 4%, 100 gld.	141 „ 25 „
Dunavske vravnave srečke 5%	128 „ 50 „
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 „ 50 „
Posojilo goriškega mesta	112 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	98 „ 75 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 „ 70 „
Priporitne obveznice državne železnice	225 „ 50 „
„ „ južne železnice 3%	183 „ 20 „
„ „ južne železnice 5%	126 „ 10 „
„ „ dolenskih železnice 4%	99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld.	200 gld. 50 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	147 „ — „
Avstrijskega rubežega križa srečke, 10 gld.	19 „ 50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	25 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld.	73 „ — „
St. Genois srečke, 40 gld.	77 „ — „
Waldsteinove srečke, 20 gld.	— „ — „
Ljubljanske srečke	23 „ 25 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162 „ — „
Akcije Ferdinandovcev železn., 1000 gl. st. v.	3400 „ — „
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	396 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	85 „ — „
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— „ — „
Montanska družba avstr. plan.	129 „ 25 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	162 „ — „
Papirnih rubljev 100	128 „ 75 „

Nakup in prodaja

naše vrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za izgube pri krebanjih, pri iskrebjanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariabilderstrasse 74 B.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kurnih vrednostih vseh spekulativnih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosede kolikor je mogoče visocega
obvestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnih.